

Тарас КАБЛАШ

Мабуть, не було і нема на світі людини, котра не мала б свого імені. Ім'я має кожен. У нашій українській мові є безліч імен різного походження. Одні зі слов'янським корінням, інші – скандинавським, грецьким, єврейським тощо. Зазвичай, ми і гадки не маємо про те, з якої культури походить те чи інше ім'я, а тим більше – що воно означає. Для прикладу: ім'я «Ірина» походить з древньої грецької культури і означає «мир», «спокій»; ім'я «Валерій» – римського походження і означає «сильний»; ім'я «Іван», яке дуже поширене в нас, насправді має єврейські корені і означає «дарунок Бога». Так можна дослідити кожне ім'я, тож можна зробити висновок, що у імені завжди закладений глибший сенс. Називаючи дитину певним іменем, батьки мали б мати на меті підкреслити цінність цієї особи, надати їй заступника на небі та побажати їй певних чеснот і рис характеру, фізичних чи інтелектуальних здібностей, котрі несе в собі це ім'я.

У біблійній традиції, у тій культурі, де народжувалось Святе Письмо, ім'я відіграло дуже важливу роль. Адже знання імені іншої людини означає певний зв'язок, дружбу, близькість із нею. Володіти ім'ям – означало добре знати ту людину і те, якою вона є не тільки ззовні, але й у глибині своєї душі.

Ім'я займає чільне місце, коли йдеться і про відносини людини з Богом, проте тут виникає певна проблема. Яке ім'я має Бог, яка Його сутність, ким Він є? Зрештою, як нам, простим смертним, звертатись до Нього?

На це питання відповідає сам Бог на сторінках Святого Письма. Господь об'явився Мойсею перед тим, як той мав виконати важливу місію – вивести народ ізраїльський з єгипетської неволі. Відповідаючи на запитання Мойсея про ім'я Боже, Господь об'являє Себе: «Я той, хто є» (Вих. 3:14). Цим Бог не відкриває вповні Свою сутність Мойсеєві, але вже об'являє те, що Він вічний, тобто завжди був, є і буде.

Це дивне і таємниче ім'я було в ізраїльському народі, в культурі юдаїзму оповите особливим почитанням. На письмі це ім'я зображалось чотирма приголосними літерами (т. зв. «тетраграмою»), які ми читаємо «Ягве», що означає «Сущий». Замість імені Ягве вживались інші імена, що перекладались як Вседержитель, Цар Слави... Грецькою мовою ім'я Боже переклали словом «Кіріос», що українською означає «Господь». Всі ці «титули» Бога вказують тільки на одне, що жодне з них не може пояснити чи розкрити вичерпно, яким насправді є Бог, Його сутність, природу.

На цю тему св. Григорій Богослов навчав, що як ніхто й ніколи не вдихав у себе все повітря, так і сутність Божу ніяким чином ні ум людський не може вмістити, ні слово обійняти. Тож якими б мудрими словами людина не іменувала свого Творця, це ім'я залишиться тільки недосконалим словом, плодом обмеженого людського розуму в порівнянні з незбагненою Божою величчю. Однак, незважаючи на недосконалість нашої мови, кожному з нас слід розуміти, що ім'я це святе, бо його адресат – святий Бог.

У Новому Завіті вже сам Воплочений Син Божий Ісус Христос часто висловлюється про велику гідність імені. У апостола і євангелиста Йоана читаємо такі слова: «Чого б ви тільки просили в Отця, він дасть вам в моє ім'я» (Йо. 16:23). Ще один промовистий аргумент на адресу гідності імені подає нам євангелист Матей, коли описує, як Христос посилав учнів на проповідь: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа» (Мт. 28:19).

Насамкінець хочеться висловити побажання, щоб всі ми пороздумували над тим, коли та

з якою пошаною (чи без неї) ми промовляємо святе Боже ім'я і чи віддаємо належну йому честь. А на завершення пригадаємо слова апостола Павла, котрими він демонструє, якої честі та уваги варте ім'я Боже: «...щоб перед іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі й під землею...» (Фил. 2:10).

Тарас КАБЛАШ Таємниця Імені Божого //СЛОВО № 4 (52) 2013, с.33